

Абдуалиева Маржан Амирбековнаның 6D010900-«Математика» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алуға арналған «Болашақ математика мұғалімінің электронды дидактикалық құрал-жабдықтарды қолдануға әдіснамалық білімдерін қалыптастыру» тақырыбындағы диссертациясына ғылыми жетекшісінің

ШІКІРІ

Диссертациялық жұмыс математиканы оқыту әдістемесі ғылымындағы маңызды мәселелердің біріне айналып отырған мұғалімнің әдіснамалық білімдерін жетілдіруге бағытталған. Диссертант қазіргі кезде оқыту жүйесіне етене еніп, мұғалімнің практикалық қызметін жетілдіру мен оның өнімді еңбек етуіне негіз қалайтын электронды дидактикалық құрал-жабдықтарды пайдалану үшін болашақ математика мұғалімінің әдіснамалық білімдерін қалыптастыру тақырыбын таңдаған. Бұл елімізде әртүрлі бағыттағы, түрлі типті мектептердегі математикалық білім берудің тиімділігін арттырудың қажетті шарты екенін ескеретін болсақ, көтерілген тақырыпты зерттеу көкейтесті мәселе болып тұр.

Оқыту үдерісінде электронды дидактикалық құрал-жабдықтарды тиімді пайдалану үшін болашақ математика мұғалімінің әдіснамалық білімдерін қалыптастыруды зерттеу барысында автор жалпы философиялық әдіснамаға, педагогикалық әдіснаманың атқаратын қызметіне, білім беру саласында педагогикалық әдіснамалық зерттеу нәтижелеріне, оның логикасы мен әдістеріне ғылыми негізделген терең талдаулар жасалынған және автор өзіндік көзқарасын да білдірген. Нәтижеде зерттеуші оқу жүйесінде электронды дидактикалық құрал-жабдықтардың даму бағыттарын зерттеу, оларды қолданудың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктері туралы білімдер жүйесі және педагогикалық тұғырламалары мен ұстанымдары, сондай-ақ, оларды оқушыларды тәрбиелеу, оқыту және білім беру практикасына ендіру жолдарын көрсететін ғылыми негіздемелер мен тәжірибе жинақталған. Математика мұғалімінің электронды дидактикалық құрал-жабдықтарды қолданудың ғылыми теориялық құрылымы мен олардың атқаратын қызметіне талдау, өткен жолынан ғибрат алу мен даму жолын болжау, оларды қолдану сапасын бағалау қағидаттарына жүйелі зерттеулер жасалынған.

Зерттеуші математика мұғалімінің электронды дидактикалық құрал-жабдықтарды қолдануға әдіснамалық дайындығын қалыптастыруды оқу-танымдық іс-әрекеттердің, әдістердің, тәсілдердің жиынтығы, математиканы оқыту әдістемесі саласындағы танымдық және тәжірибелік қызметті ұйымдастырушы ретінде қарастырады.

Жұмыста болашақ математика мұғалімдерінің электронды дидактикалық құрал-жабдықтарды қолдануға әдіснамалық білімдерін қалыптастыруды математиканы оқыту әдістемесі ғылымының әдіснамасы: қазіргі математиканы оқыту әдістемесі ғылымының пәні, математиканы оқыту саласында қолданылатын ғылыми-танымдық әдістер, құралдар жүйесі,

математикалық теориялардың практикамен өзара байланысы, математикалық тілі мен пәнішілік өзара байланыс тұрғысынан қарастырылуы әдістеме ғылымындағы қызығушылық туғызатындай жаңашылдық сипатқа ие.

Зерттеулер нәтижесінде алынған ғылыми негіздемелер мен жинақталған тәжірибелерді басшылыққа ала отырып М. Абдуалиева болашақ математика мұғалімдерінің электронды дидактикалық құрал-жабдықтарды қолдануға әдіснамалық дайындығын қалыптастырудың алғы шарттарын айқындап, әдістемесін жасаған.

М.А. Абдуалиеваның диссертациялық зерттеу жұмысының нәтижелері бойынша жоғары оқу орындарында болашақ математика мұғалімдерінің әдіснамалық білімдерін қалыптастыру бМ010900-математика мамандығына арналған «Электронды дидактикалық құрал-жабдықтарды қолдану әдіснамасы» атты арнайы курсына нақтылы көрініс тапқан. Аталған курста электронды дидактикалық құрал-жабдықтарды қолданудағы әдіснамалық дайындықтың тиімділігі айқындалады. Зерттеу жұмыстары өндірістік сынақтан өткізіліп, оқыту үдерісіне енгізілген.

Диссертациялық жұмысты жүргізу кезінде докторант М.А.Абдуалиева жоспарланған жұмыстарды толық орындаған. Жұмысты орындау барысында тапқырлық пен табандылық танытып, қол жеткізілген нәтижелерге ғылыми негізделген талдаулар жасау қабілеттілігін таныта білген. Дидактикалық-әдістемелік, ғылыми-практикалық мәселелерді өзі бетінше қойып, өзі шеше алу мүмкіндігі бар екенін көрсете алған.

Жалпы алғанда М.А. Абдуалиеваның «Болашақ математика мұғалімінің электронды дидактикалық құрал-жабдықтарды қолдануға әдіснамалық білімдерін қалыптастыру» тақырыбындағы диссертациясы аяқталған біліктілік жұмысы болып табылады.

Диссертациялық жұмыс тақырыбының өзектілігі, ғылыми және іс жүзіндегі нәтижелерінің құндылығы, зерттеулердің орындалған көлемі, негізгі қағидалары, нәтижелері мен қорытындыларының жариялануының толыққандығы бойынша «Ғылыми дәрежелерді беру ережелеріне» сай келеді және бD010900-«Математика» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми атағын беру үшін қорғауға ұсынуға болады.

Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университетінің профессоры, п.ғ.д., ғылыми жетекшісі

Рахымбек Д.

